ЗМІСТ

Притулок часу

КУПИТИ

Переглянути та купити книгу на **ridmi.com.ua**

Про книгу

Поетична збірка Пауля Целана Притулок часу, яка вийшла у видавництві «Зуркамп ферлаґ» у 1976 р., майже через 7 років після смерті поета, містить 50 віршованих текстів. Це останні вірші Целана, які були написані між 25 лютого 1969 та 13 квітня 1970 рр. (за винятком поезії МИГДАЛЬНА, що датована 2 вересня 1968 р.). Вони вже не могли бути підготовлені до друку самим автором і були видані на основі трьох віднайдених в архіві поета конволютів. Центральну частину збірки утворює т.зв. «Єрусалимський цикл», заснований на враженнях від поїздки Целана до Ізраїлю в жовтні 1969 р. Сповнена темних передчуттів та есхатологічних мотивів, стилістично книга продовжує попередні пізні збірки поета «Волокнисті сонця», «Світлопримус» та «Арія снігу».

Diese Gedichte sehnen sich nach einer neuen, unverbrauchten Sprache und müssen gleichwohl die verbrauchte Sprache sprechen. Die Verzweiflung darüber prägt Celans klirrende Scherbenmusik. Nahe dem höchsten Gegenstand – der ungegenständlichen Einheit von Sein und Nichts, Leben und Tod – und doch beinahe gegenstandslos – das ist diese Lyrik. Sie rennt mit dem Kopf frontal gegen die Welt, um hinter die Welt zu gelangen.

Mathias Schreiber
(Kölner Stadt-Anzeiger,
26. März 1977)

Ці вірші тужать за новою, незужитою мовою й мусять все-таки промовляти зужитою мовою. Спричинений цим відчай кладе відбиток на деренчливу Целанову музику уламків. Наближена до найвищого предмета – непредметної єдності буття й ніщо, життя і смерті – і все-таки майже безпредметна – такою є ця лірика. Вона несеться стрімголов супроти світу, щоб потрапити поза світ.

Матіас Шрайбер
(Кьольнер Штадт-Анцайґер,
26 березня 1977 р.)

Das letzte Buch Zeitgehöft scheint im Gegensatz zu den vorhergehenden ein Buch des menschlichen Besinnens in letzter Stunde zu sein. Vielleicht eine vergebliche Lebenswende vor dem Tod […] Nach langem Zerrissensein atmen viele dieser Gedichte eine bestimmte Ruhe aus, als würde der Dichter sich einem Hafen nähern.

Manfred Winkler.
Die dichterische Wandlung Paul Celans, 1987

Остання книга Притулок часу, на відміну від попередніх, видається книгою людських споминів в останню годину. Можливо, марним розворотом життя перед смертю […] Після тривалої розірваності чимало цих віршів дихають певним спокоєм, немовби поет наближається до своєї пристані.

Манфред Вінклер
Поетичне перевтілення Пауля Целана, 1987

ISBN 978-617-614-289-8
9 786176 142898

ПАУЛЬ ЦЕЛАН
ПРИТУЛОК ЧАСУ

PAUL CELAN

ZEITGEHÖFT

Gedichte

ПАУЛЬ ЦЕЛАН

ПРИТУЛОК ЧАСУ

Поезії

Меридіан серця

Im letzten Band Celans gibt es nun deutliche Aufschlüsse, warum er bisher nur gegen den akzeptierten Wirklichkeitsbezug der vom Wort evozierten Vorstellungen geschrieben hatte. Denn jetzt scheint der Dichter an den Ort des Weltendes gelangt und bereit zu sein, sein Leben, das ihn von der Wahrheit trennt, im Tod abzulegen, um endlich frei zu sein für Jerusalem.

Bernhard Böschenstein
(Text+Kritik, Heft 53/54,
Januar 1977)

В останній поетичній збірці Целана знаходимо чітке пояснення, чому він досі писав тільки супроти усталеного реального взаємозв'язку пробуджених словом уявлень. Адже тепер поет, здається, прибув до того місця, де закінчується світ, і готовий покласти своє життя, що відділяє його від правди, на вівтар смерті, щоб врешті-решт бути вільним для Єрусалима.

Бернгард Бьошенштайн
(Текст+крітік, Ч. 53/54,
січень 1977)

Bibliothek der deutschsprachigen Literatur
Бібліотека німецькомовної літератури

Меридіан серця
Meridian des Herzens

PAUL CELAN

ZEITGEHÖFT

Späte Gedichte aus dem Nachlass

Herausgegeben, ins Ukrainische übersetzt,
mit Nachwort und Glossar
von Petro Rychlo

VERLAGSHAUS

Czernowitz
2020

ПАУЛЬ ЦЕЛАН

ПРИТУЛОК ЧАСУ

Пізні поезії зі спадщини

Упорядкування, переклад з німецької,
післямова та ґлосарій
Петра Рихла

ВИДАВНИЦТВО

Чернівці
2020

ББК 84(4НІМ)
Ц 34

Целан, Пауль

Притулок часу. Пізні поезії зі спадщини / Упорядкування, переклад з німецької, післямова та ґлосарій Петра Рихла (нім. та укр. мовами). – Чернівці : Книги – XXI, 2020. – 152 с.

ISBN 978-617-614-289-8

Paul Celans Gedichtband *Zeitgehöft*, der 1976, fast 7 Jahre nach dem Tode des Dichters bei Suhrkamp Verlag erschienen ist, enthält 50 Gedichttexte. Das sind die letzten Gedichte Celans, die zwischen dem 25. Februar 1969 und dem 13. April 1970 geschrieben wurden (mit Ausnahme des Gedichts MANDELNDE, das mit 2. September 1968 datiert ist). Sie konnten nicht mehr vom Autor selbst zur Publikation vorbereitet werden und sind aufgrund von drei im Archiv des Dichters aufgefundenen Konvoluten herausgegeben. Den zentralen Teil des Gedichtbandes bildet der sog. „Jerusalemer Zyklus", der auf den Eindrücken Celans von seiner Israel-Reise im Oktober 1969 beruht. Voller dunkler Vorahnungen und eschatologischer Motive, führt das Buch stilistisch die vorherigen späten Gedichtbände des Dichters *Fadensonnen*, *Lichtzwang* und *Schneepart* fort.

Поетична збірка Пауля Целана *Притулок часу*, яка вийшла у видавництві «Зуркамп ферлаґ» у 1976 р., майже через 7 років після смерті поета, містить 50 віршованих текстів. Це останні вірші Целана, які були написані між 25 лютого 1969 та 13 квітня 1970 рр. (за винятком поезії МИГДАЛЬНА, що датована 2 вересня 1968 р.). Вони вже не могли бути підготовлені до друку самим автором і були видані на основі трьох віднайдених в архіві поета конволютів. Центральну частину збірки утворює т.зв. «Єрусалимський цикл», заснований на враженнях від поїздки Целана до Ізраїлю в жовтні 1969 р. Сповнена темних передчуттів та есхатологічних мотивів, стилістично книга продовжує попередні пізні збірки поета *Волокнисті сонця*, *Світлопримус* та *Арія снігу*.

Видання здійснене за фінансової підтримки
Представництва Австрійської служби академічного обміну, м. Львів

oeaD
Представництво у Львові

Перекладено за виданням: **Paul Celan. *Zeitgehöft***. Späte Gedichte aus dem Nachlass. – Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1976.

В оформленні книги використано картину **Гельґи фон Льовеніх** *Притулок часу* до однойменної збірки поезій Пауля Целана (графіка й акварель з пігментними фарбами на французькому папері ручного виготовлення типу торшон, 30 х 21 см, 2019).
Bei der Gestaltung des Buches wurde das Bild von **Helga von Loewenich** *Zeitgehöft* zu Paul Celans gleichnamigem Gedichtband (Graphik und Aquarell mit Farbpigmenten auf handgeschöpften französischem Torchonpapier, 30 x 21 cm, 2019) verwendet.

Zeitgehöft (1976)
© Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 1976. All rights reserved by Suhrkamp Verlag Berlin
© Петро Рихло, *упорядкування, переклад, післямова, ґлосарій,* 2020.
© Видавництво «Книги – XXI», 2020.

Inhalt
Зміст

I

Wanderstaude 10
Мандрівна купино *11*
Gehässige Monde 12
Ненависні місяці *13*
Gold 14
Золото *15*
Von der sinkenden Walstirn 16
З утопаючого лоба кита *17*
Du liegst hinaus 18
Ти простираєшся *19*
Das seidenverhangene Nirgend 20
Завішане шовком Ніде *21*
Die Weinbergsmauer erstürmt 22
Мур виноградника скорений *23*
Erst wenn ich dich 24
Лиш коли я до тебе *25*
In der fernsten 26
У найдальшім *27*
Eingeschossen 28
Виведене *29*
Alle die Schlafgestalten 30
Усі ті сонні постави *31*
Zwei Sehwülste 32
Два зорові ущільнення *33*
Vor mein 34
Перед моїм *35*
Du wirfst mir 36
Ти кидаєш мені *37*
Das Flüsterhaus 38
Дім шепотіння *39*
Kleine Nacht 40
Малесенька ноче *41*
An die Haltlosigkeiten 42
До нестримностей *43*
Ich albere 44
Я пустую *45*

Dein Uhrengesicht 46
Твоє дзиґарне обличчя *47*
Ich lotse dich 48
Лоцманом я веду тебе *49*
Meine 50
Моя *51*
Ein Stern 52
Якась зоря *53*
Kleines Wurzelgeträum 54
Дрібка марень коріння *55*

II

Mandelnde 58
Мигдальна *59*
Es stand 60
Стояла *61*
Die Glut 62
Спека *63*
Wir, die wie der Strandhafer Wahren 64
Ми, правдиві, наче трава узбережжя *65*
Ein Ring, zum Bogenspannen 66
Кільце, щоб напнути лука *67*
Das Leuchten 68
Сяйво *69*
Du gleißende 70
Яскраво сяйлива *71*
Komm 72
Прийди-но *73*
Einen Stiefelvoll 74
Чобіт, що повний *75*
Die Posaunenstelle 76
Місце сурми *77*
Die Pole 78
Полюси *79*
Der Königsweg 80
Царський шлях *81*
Es kommt 82
І сюди пробивається *83*
Ich trink Wein 84
Я п'ю вино *85*

Es wird 86
Щось відбудеться *87*
Das Nichts 88
Ніщо *89*
Im Glockigen 90
У дзвонній пітьмі *91*
Wie ich 92
Так, як я *93*
Das Fremde 94
Чуже *95*
Umlichtet 96
Освітлено *97*

III

Fortgesalbt 100
Забальзамовано *101*
Ortswechsel 102
Зміна місця *103*
Die Welt 104
Світ *105*
Was bittert 106
Що так гірчить *107*
Die gesenkten 108
Опущені долу *109*
Krokus 110
Крокус *111*
Rebleute 112
Виноградарі *113*

Nachwort 114
Післямова 128

Ґлосарій 142

I

Wanderstaude, du fängst dir
eine der Reden,

die abgeschworere Aster
stößt hier hinzu,

wenn einer, der
die Gesänge zerschlug,
jetzt spräche zum Stab,
seine und aller
Blendung
bliebe aus.

Мандрівна купино*, ти ловиш
одну із промов,

айстра, що зреклася присяги,
долучається також до цього,

якби той, хто
розбив ці співи,
мовив нині до посоха*,
то його і всіх інших
оминуло б
осліплення.

Gehässige Monde
räkeln sich geifernd
hinter dem Nichts,

die sach-
kundige Hoffnung, die halbe,
knipst sich aus,

Blaulicht jetzt, Blaulicht,
in Tüten,

Elend, in harten
Trögen flambiert,

ein Wurfsteinspiel
rettet die Stirnen,

du rollst die Altäre
zeiteinwärts.

Нен*а*висні місяці*
злостиво потягуються
за порожнім Ніщо,

до-
свідчене сподівання, половинне,
вимикає само себе,

синє сяйво, в цю мить, синє сяйво,
в пакетиках,

злидні, обсмалені
в грубих коритах,

гра з камінцями
рятує ці чола,

ти закочуєш вівтарі
всередину часу.

GOLD, das den nubischen
Handrücken fortsetzt – den Weg,
dann den Fußpfad zu dir, hinweg
über den Stein, den zugeschrägten,
aus Traumentzug-Zeiten,

zwei Sandschollen, umgeweht,
stehen mir bei,

sternverseucht legt sich ein Moor
um eine der Kiefern,

der Chor
der Platanenstrünke
buckelt sich ein zum Gebet
gegens Gebet,

aus gesiegeltem Floßholz
bau ich dir Namen, die pflockst du
fest, bei den Regenfeimen,

es werden die Kampfgrillen kommen,
aus meinem Bart,

vor den Denkkiemen steht schon
die Träne.

Золото, що подовжує
нубійське ребро долоні* – цей шлях,
відтак цю стежину до тебе, туди
понад каменем, кривобоким,
з часів позбавлення марень,

дві брили піщані, обвіяні вітром,
помагають мені,

інфіковане зорями, розляглося болото
довкіл однієї із сосен,

хор
платанових пнів*
горбиться у молитві
супроти молитви,

із запечатаних сплавних колод
я будую тобі імена, ти кілками
прикріплюєш їх, у дощовім шумовинні,

небавом у мене із бороди
вискочать бойові цвіркуни,

в мислячих зябрах вже проступає
сльоза.

Von der sinkenden Walstirn

les ich dich ab –
du erkennst mich,

der Himmel
stürzt sich
in die Harpune,

sechsbeinig
hockt unser Stern im Schaum,

langsam
hißt einer, der's sieht,
den Trosthappen: das
balzende Nichts.

З УТОПАЮЧОГО ЛОБА КИТА
я тебе зчитую –
ти впізнаєш мене,

небо
падає
на гарпун,

шестиного
стримить наша зірка* у шумовинні,

повільно
вивішує той, хто це бачить,
окрайок утіхи:
токувальне Ніщо.

Du liegst hinaus

über dich,

über dich hinaus
liegt dein Schicksal,

weißäugig, einem Gesang
entronnen, tritt etwas zu ihm,
das hilft
beim Zungenentwurzeln,
auch mittags, draußen.

Ти простираєшся
над собою,

над тобою
простирається твоя доля,

білооко, утекле
зі співу, щось приступає до неї,
воно помагає
вирвати язика,
також ополудні, зовні.

Das seidenverhangene Nirgend
widmet dem Strahl seine Dauer,

ich kann dich hier
sehn.

Eingehn dürfen bei euch, ausgehn,

Unter der Sandhaube steuert
dein unbelauscht schlafendes
Hirn
den unverwirkbaren, einen,
ozeanischen
Tag,

komm, ich hell auf,

komm, ich geb dich
mir und auch dir,
Überzüchtete,
Schwere.

Завішане шовком Ніде
присвячує променю свою тривалість,

я можу тебе
бачити тут.

Входити у ваш дім, виходити з нього –

Під пісков*и*м ковпаком
твій непідслухано-сплячий
мозок
керує незгубним, єдиним,
океанічним
днем,

приходь, я присвічу тобі,

приходь, я віддам тебе
собі й тобі,
надто тендітну,
важенну.

Die Weinbergsmauer erstürmt
vom Ewigkeitsklirren,
die Reben
meutern,

miterklirrt
das Rückenmark, bei
Herzschwüle, im
wirklicheren Gehäus,

die fünf Körner verteilt
auf die vier Meere,

tauch ein.

Мур виноградника скорений
дренькотом вічності
виноградні лози
бунтують,

з ними дренчить
спинний мозок, у
сердечній задусі,
реальнішім сховку,

п’ять зернин розподілені
на чотири моря,

упірни-но.

Erst wenn ich dich
als Schatten berühre,
glaubst du mir meinen
Mund,

der klettert mit Spät-
sinnigem droben
in Zeithöfen
umher,

du stößt zur Heerschar
der Zweitverwerter unter
den Engeln,

Schweigewütiges
sternt.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ